

Na leto novi opšte-EU klimatski ciljevi

Kašnjenja, propusti

EU: Nemačka kasni sa predajom klimatskog plana

Poljska neće ispuniti cilj EU 2020 za OIE: regulator

Grčka kao ključni partner za izvoz američkog LNG-a na Balkan

Poljska sprema šemu kompenzacije domaćinstvima zbog poskupljenja struje

Nemačka: Proizvođači uglja traže kompenzacije zbog gašenja TE

Devet britanskih dobavljača energije moglo bi ostati bez licence

SADRŽAJ

Novi opšte-EU klimatski ciljevi očekuju se ovog leta	OVDE
Holandija „uvozom“ obnovljive energije do ispunjenja obavezujućeg EU cilja	OVDE
Poljska verovatno neće ispuniti cilj EU 2020 za OIE: regulator	OVDE
EU klimatski „lider“ Nemačka kasni sa podnošenjem klimatskog plana Briselu	OVDE
Poljska sprema šemu kompenzacije domaćinstvima zbog poskupljenja struje	OVDE
Danska gotovo polovinu struje proizvela u vetroelektranama	OVDE
Nemačka: Proizvođači uglja traže kompenzacije zbog gašenja TE	OVDE
ACER: Konsultacije o implementaciji Paketa čiste energije	OVDE
Najmanja potrošnja energije u Nemačkoj u 40 godina	OVDE
Devet britanskih dobavljača energije moglo bi ostati bez licence	OVDE
Švedska ugasila reaktor nakon 40 godina rada	OVDE
EU planira „veliko povećanje“ zelenog plina kako bi ispunila klimatske ciljeve	OVDE
Prosečne cene električne energije u Evropi u nedelji 30/12/2019 – 06/01/2020	OVDE
EIA: Globalna potrošnja energije uvećaće se za 50% do 2050.	OVDE
Predlog: Uvesti jedinstvenu platformu za rezervaciju gasovodnih kapaciteta	OVDE
Turski tok će Gazpromu donositi 500 miliona dolara godišnje	OVDE
Bugarska počela da prima ruski gas preko Turskog toka	OVDE
Ukrajina potvrdila prekid tranzita gasa za Bugarsku i Tursku	OVDE
Operator GTS Ukraine preuzeo poslove transporta gasa od Naftogasa	OVDE
Dupla dobit Ankare sa Turskim tokom	OVDE
Rusija bi se mogla pridružiti TANAP-u	OVDE
Lukašenko: Rusija nam nudi naftu po cenama iznad svetskih	OVDE
Grčka kao ključni partner za izvoz američkog LNG-a na Balkan	OVDE
Studija: EU potrebno 3 miliona punionica za EV-se do 2030.	OVDE
Naftni majorski zaostaju u ispunjavanju „zelenih“ ciljeva	OVDE
Slovenija: Eksploatacija geotermalne energije neisplativa	OVDE

Novi opšte-EU klimatski ciljevi očekuju se ovog leta

BRISEL - Konačni klimatski planovi koje sve članice Evropske unije treba da podnesu Evropskoj komisiji (rok istekao sa 2019. godinom) poslužiće i kao osnova za sprovođenje Zelenog dogovora, koji predstavlja okosnicu programa nove EU komisije.

Pod vođstvom predsednice Ursule von der Leyn, Komisija je postavila sebi cilj podizanja trenutnog klimatskog cilja EU od 40% smanjenja emisija gasova staklene bašte (GHG) u odnosu na 1990. na 50%, a dugoročno čak na 55%. Ovo se smatra merilom za postizanje novog cilja potpunog eliminisanja emisija CO₂, odnosno klimatske neutralnosti EU, do 2050. godine.

Međutim, ovaj cilj nisu za sada prihvatile sve države članice. Na poslednjem samitu EU u Briselu, Poljska se suprotstavila ambicioznom cilju za 2050. izabrinuta zbog visoke cene koju će to izazvati za njen sektor ugljenokopa i sagorevanja uglja u termoelektranama.

Rasprava je odgođena za sledeći samit EU u junu. Sporazum bi omogućio da EU govori jednim glasom na važnom samitu EU i Kine u septembru i dva meseca kasnije, na samitu COP26 o klimi u Glasgovu, piše **Euractiv**.

Vreme međutim ističe, jer sve potpisnice Pariskog klimatskog sporazuma moraju ove godine podneti svoje konačne klimatske planove sekretarijatu UN za klimu. A da biste na vreme podigli ambicije o klimi, na leto se mora postići dogovor, navodi Zelena nevladina organizacija Climate Action Network Europe (CAN Europe).

„Predstavljanje novog značajno povećanog klimatskog cilja za 2030. do leta 2020. godine ostavilo bi zemljama članicama EU malo vremena da pregovaraju i podrže projekat“, saopšteno je iz CAN Europe.

Holandija „uvozom“ obnovljive energije do ispunjenja obavezujućeg EU cilja

AMSTERDAM - Holandija pregovara s drugim zemljama Evropske unije o kupovini prava na proizvodne kapacitete obnovljive energije kako bi joj se pomoglo u ispunjavanju ciljeva, potvrdilo je ministarstvo za ekonomska pitanja emiteru **NOS**.

Kako bi se ispunili ciljevi EU, oko 14% energije proizvedene u Holandiji trebalo bi da dolazi iz obnovljivih izvora do kraja ove godine, ali taj cilj je daleko od toga da bude dostignut.

Prema vladinoj agenciji za planiranje PBL, holandska proizvodnja energije iz obnovljivih izvora iznosiće ne više od 11,4% u ukupnom energetsom miksu te zemlje. Međutim, kupovinom proizvodnih prava (odnosno uvozom „zelene“ energije) u drugim zemljama s viškom obnovljive energije, Holandija će tehnički biti u stanju da ispuni cilj EU.

Luksemburg, koji je uz Holandiju takođe na dnu lestvice, već je kupio prava na zelenu energiju u Estoniji i Litvaniji.

Olof van der Gag iz nizozemske asocijacije proizvođača održive energije rekao je za NOS da će domaće firme izgubiti i poslove i radna mesta ako Holandija kupi prava u inostranstvu. Konačna odluka još nije doneta, preneo je NOS.

Poljska neće ispuniti cilj EU 2020 za OIE: regulator

VARŠAVA - Poljski regulator TRŽIŠTA energije URE saopštio je 7. januara da "sumnja" da će zemlja ispuniti obavezujući cilj EU da do 2020. godine dovede udeo obnovljive energije u ukupnom nacionalnom energetsom miksu na 15% udela u konačnoj potrošnje energije.

Poljska se, kao i druge države članice, može suočiti s dnevnim kaznama ako ne ispuni svoj obavezujući cilj do kraja ove godine, piše agencija S&P Global Platts.

"Po mišljenju predsednika URE ... postizanje 15% udela obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji u 2020. godini je pod znakom pitanja", navodi regulator.

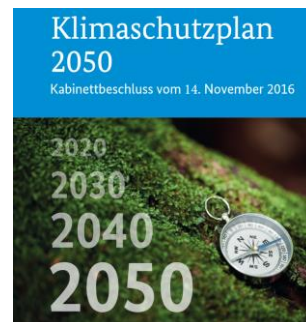
Evropska komisija može pokrenuti postupak na Sudu Evropske unije u Luksemburgu protiv bilo koje države članice koja ne ispuni svoj obavezujući cilj za OIE. Ako sud odluči da odredi novčanu kaznu, veličina penala bi se temeljila na brojnim faktorima, uključujući BDP države članice i koliko je nedostatak do cilja bio velik, prenosi S&P Global **Platts**. U prošlosti je sud odredio dnevne novčane kazne protiv Poljske u rasponu od 20,000 do 70.000 evra zbog kršenja zakona EU, rekao je.

Prema poslednjim podacima Eurostata, udeo energije iz obnovljivih izvora u 2017. u bruto krajnjoj potrošnji energije u Poljskoj bio je 4,1% ispod cilja od 15%.

EU klimatski „lider“ Nemačka kasni sa podnošenjem klimatskog plana Briselu

BRISEL, BERLIN - Sve države članice EU trebalo je da do 31. decembra podnesu Evropskoj komisiji (EK) svoje planove zaštite klime za narednu dekadu, ali mnogi su propustili rok, uključujući Nemačku, prenosi 7. januara **Euractiv** odgovor dobijen od portparola EK.

Nemačko ministarstvo energetike potvrdilo je da još nije predalo svoj plan Briselu, pozivajući se na nedavnu promenu kursa o klimatskoj politici.

Nemačka je usvojila zakon o zaštiti klime na samom kraju prošle godine, obavezujući se na postizanje pravno obavezujućih klimatskih ciljeva na dogovorenih na nivou EU.

Činjenica da Berlin sada kasni sa predajom svog nacionalnog klimatskog plana Briselu, iako je rok odavno poznat, „problematična je“, kaže Pieter de Pous iz istraživačkog centra za klimu E3G.

Nemačka vlada mesecima troši nepotrebno vreme na pripremu za fazno gašenje termoelektrana na uglj, pregovarajući o kompenzacijama s vlasnicima elektrana, iako to nije zakonski obavezna, izjavio je de Pous za **Euractiv**.

Poljska sprema šemu kompenzacije domaćinstvima zbog poskupljenja struje

VARŠAVA - Poljska radi na zakonodavstvu koje će potrošačima olakšati teret sve većih cena električne energije, izjavio je u prošli utorak ministar državne imovine Jacek Sasin.

Nacionalni energetska regulator URE odobrio je pred početak nove godine državnim elektroenergetskim kompanijama Energa i Enea povećanje cena struje, a pre toga i rivalskom snabdevaču Taurona.

Nove cene električne energije još nisu odobrene za najveću poljsku energetska grupu, državnu PGE. Vladajuća stranka Zakona i pravde (PiS) obećala je prošle godine da domaćinstva neće biti pogođena povećanjem usprkos rastućim troškovima za emisije ugljendioksida i povećanju veleprodajnih cena električne energije.

Iako PiS nije objavio pojedinosti o tome kako planira da održi stabilne cene električne energije za potrošače ove godine, premijer Mateuž Morajecki i vlada su bili spremni da pokrenu šemu nadoknade efekata skuplje struje na domaćinstva.

„Radimo u Ministarstvu državne imovine na nacrtu zakona kojim će se pokrenuti sistem naknada za ovo malo povećanje“, rekao je Sasin za javni radio. Dodao je da će posle toga 2020. cene biti slične nivoima iz 2019.

Danska gotovo polovinu struje proizvela u vetroelektranama

KOPENHAGEN - Danska je 2018. godine gotovo polovinu potreba za električnom energijom podmirila iz vetra, objavio je mrežni operator **Energinet**.

Energija proizvedena u vetroelektranama činila je u 2018. godini 47 posto korišćene električne energije u Danskoj, što je u odnosu na 2017. porast za šest odsto.

Nemačka: Proizvođači uglja traže kompenzacije zbog gašenja TE

BERLIN - Kompanije koje upravljaju rudnicima uglja u Nemačkoj sastaće se početkom iduće nedelje s predstanicima države kako bi pregovarali o kompenzacijama za gašenje proizvodnje uglja. Tamošnja vlada najavila je obustavljanje proizvodnje uglja u zemlji do 2038, uz izdvajanje više od 40 milijardi evra za restrukturiranje energetske industrije.

Izvršni direktor nemačkog energetske giganta RWE Rolf Šmic zatražio je do 1,5 milijardi evra kompenzacije po GW smanjene proizvodnje do 2022. godine, dok bi kompanija mogla dobiti oko dve milijarde evra za pokrivanje troškova prekida proizvodnje energije iz uglja, piše **Rheinische Post**.

Iako zemlja 2022. gasi i poslednji nuklearni reaktor, nemački ekološki aktivisti najavili su proteste zbog izgradnje Uniperove TE na uglj Datteln 4, snage 1.052 MW, ujedno jedine koja se trenutno gradi u zapadnoj Evropi, a koja će koristiti uvozni uglj. Projekat je vredan 1,5 milijarde evra, a uprkos najmodernijoj tehnologiji biće među 10 najvećih emitera ugljen dioksida u Nemačkoj.

Najmanja potrošnja energije u Nemačkoj u 40 godina

BERLIN - Potrošnja energije u Nemačkoj u 2019. u odnosu na 2018, pala je 2,3% - na najniži nivo u proteklih 40 godina zbog mera energetske efikasnosti, usporavanje ekonomije i većeg rasta udela uslužne industrije u odnosu na proizvodnu, saopštila je u ponedjeljak, industrijska grupacija AGEB.

Potrošnja uglja pala je u godini dana za 20,5% na istorijski minimum, a zamenjena je sa proizvodnjom energije vetra i solarne energije, objavio je **Reuters**.

ACER: Konsultacije o implementaciji Paketa čiste energije

LIUBLJANA - Agencija Evropske unije za saradnju energetske regulatora (ACER) pokrenula je 6. januarta [tri javne konsultacije](#) o implementaciji Paketa čiste energije. Period za povratne informacije je kraći nego inače, s obzirom na stroge rokove predviđene propisima.

1. Geografski opseg regiona za funkcioniranje sistema

Period konsultacija traje do 19. januara. ACER će odluku doneti do 6. aprila 2020. godine.

2. Metodologija za identifikaciju regionalnih scenarija krize električne energije i

3. Metodologija za kratkoročnu i sezonsku procenu proizvodnog potencijala.

Obe konsultacije trajaće do 12. januara. ACER će doneti rešenja do 6. marta 2020. godine.

Devet britanskih dobavljača energije moglo bi ostati bez licence

LONDON - Britanski energetske regulator upozorio je da bi devet energetskih firmi moglo ostati bez licence za rad ako nastave da krše pravila vezana za pametna brojila.

Pitanje se odnosi na tehnološki sistem koji premošćuje razlike između starijeg pametnog brojila SMETS1 i SMETS2 pametnih brojila nove generacije.

Prema uslovima Data Communications kompanije (DCC), koja je izgradila, postavila i održava infrastrukturu pametnih brojila u Britaniji, postojeća instalirana pametna brojila zadržavaju svoju funkciju čak i ako kupci promene snabdevača energije.

Međutim, devet spornih snabdevača zahteva od kupaca koji pređu kod njih da promene brojilo DCC-a, odnosno da dozvole manualna očitavanja brojila.

Energetski regulator, Ofgem, konstatovao je da to pravi „štetu potrošačima i može narušiti njihovo poverenje u program pametnih brojila i sam proces proces promene snabdevača“.

Ukoliko regulator odluči da do kraja ovog kvartala izda nalog kojim će se zahtevati da se pridruže DCC shemi, za devet dobavljača bilo bi zabranjeno primanje novih kupaca i na kraju bi im se mogla oduzeti licenca ako ne postanu korisnici DCC-ovih brojila, prenosi britanski potrošački portal

YourMoney.com.

Švedska ugasila reaktor nakon 40 godina rada

STOKHOLM - Švedska je posljednjeg dana minule godine ugasila jedan od četiri nuklearna reaktora na svojoj najvećoj elektrani nakon više od 40 godina rada zbog, kako su naveli operateri, nedostatka profitabilnosti i sve većih troškova održavanja.

Švedska novinska agencija TT izvestila je da je reaktor Ringhals 2 na jugozapadu Švedske trajno ugašen u skladu s odlukom iz 2015. vlasnika švedske državne energetske grupe Vatenfal i nemačkog komunalnog preduzeća Uniper.

Elektrana Ringhals, koja se nalazi oko 65 kilometara južno od drugog po veličini švedskog grada Geteborga, jedna je od tri nuklearne elektrane u Švedskoj i do sada je proizvodila između 15 i 20 procenata ukupne potrošnje električne energije u zemlji.

Vatenfal je na svojoj veb-stranici naveo da je Ringhals najveća elektrana u celom nordijskom regionu.

Proteklih godina u Švedskoj je vođena dugotrajna rasprava o prednostima i nedostacima nuklearne energije među političarima i građanima.

Švedski poslanici su 2010. godine doneli odluku da dozvole zamenu postojećih nuklearnih reaktora u zemlji novim, a prema anketama o stavu javnog mnjenja, većina Šveđana je podržala tu inicijativu.

Vatenfal i Uniper odlučili su takođe da ugase reaktor Ringhals 1 krajem 2020. godine, dok bi Ringhals 3 i Ringhals 4 trebalo da nastave s radom do 2040-ih.

EU planira „veliko povećanje“ zelenog plina kako bi ispunila klimatske ciljeve

BRISEL - Proizvodnja biogasa, biometana i „zelenog“ vodonika moraće se ubrzati za najmanje 1.000% u naredne tri decenije kako bi se postigao EU cilj EU klimatske neutralnosti do 2050. godinu, izjavio je jedan zvaničnik EU.

U 2017. godini, obnovljivi gasovi već su zahvatili oko 7% bruto potrošnje obnovljive potrošnje energije u EU, rekao je Antonio Lopes-Nikolas, zamenik šefa sektora za energetiku Evropske komisije. Međutim, sa postavljanjem cilja 0% CO2 za 2050, taj procenat će morati "znatno da poraste", rekao je Lopes-Nikolas na nedavnom skupu u organizaciji portala **Euractiv**.

Prema dugoročnim scenarijima EU za 2050. godinu, gde se globalno zagrevanje održava ispod 1,5°C, potrošnja gasnih goriva trebalo bi da dostigne „između 50 i 62,5% današnje bruto EU unutrašnje potrošnje“ gasova, ukazao je Lopes-Nikolas.

U milionima tona ekvivalenta nafte (Mtoe), to bi predstavljalo „skok od 1.370%“, sa sadašnjih 17 Mtoe, na između 200 i 250 Mtoe obnovljivih gasova“, rekao je Lopes-Nikolas, dodajući da ova meta nije nedostižna.

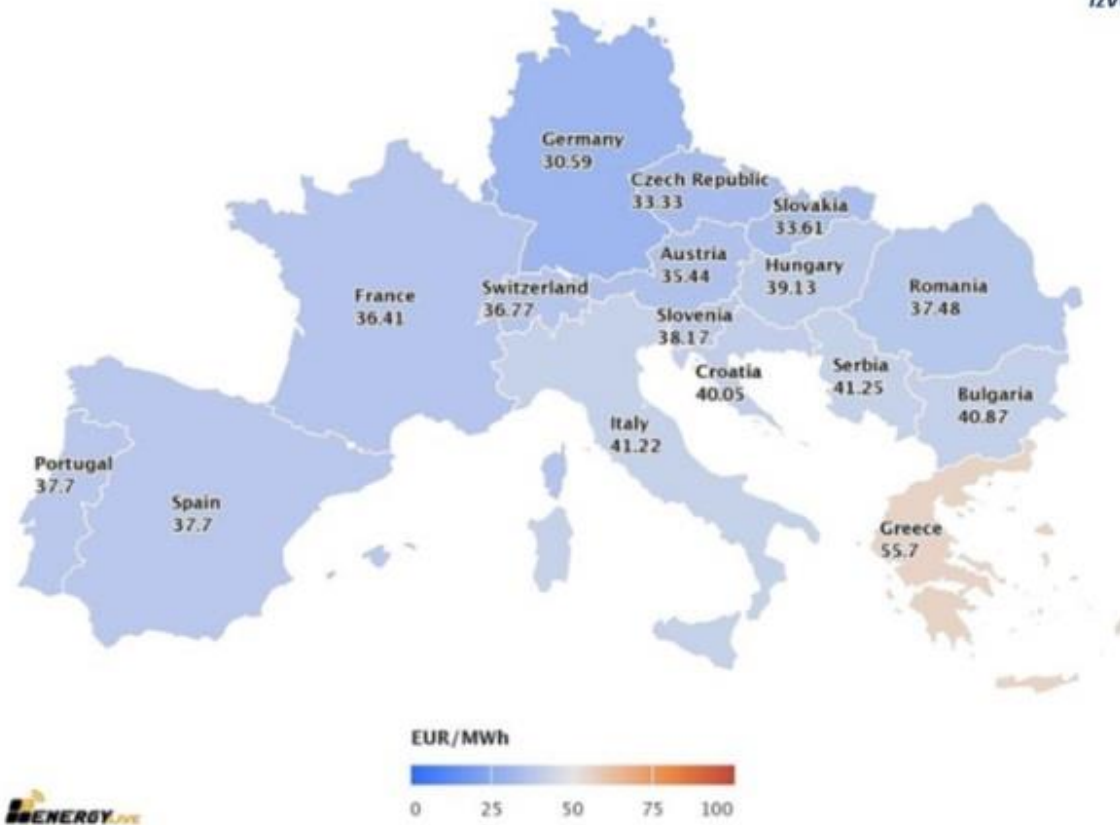
EU, objasnio je on, ne počinje ispočetka jer je pre nekih godinu dana s novim ciljevima za obnovljive izvore energije i energetske efikasnost, omogućio lakše uključjenje obnovljivih gasova u sektore poput grejanja i transporta.

Međutim, povećana proizvodnja obnovljivih gasova otvara pitanja održivosti životne sredine, koja će Brisel morati da raspravi sa Zelenima, konstatuje **Euractiv**.

Prosečne cene električne energije u Evropi u nedelji 30/12/2019 – 06/01/2020

Izvor: IENE

EIA: Globalna potrošnja energije uvećaće se za 50% do 2050.

VAŠINGTON - Globalna potrošnja energije uvećaće se za gotovo 50% između 2018. i 2050. godine, navodi američka Uprava za informacije o energetici (EIA). "Gro ovog rasta dolazi iz zemalja koje nisu u Organizaciji za ekonomsku saradnju i razvoj (ne-OECD), posebno u Aziji", navodi se u analizi EIA od 3. januara.

Očekuje se da će industrijski sektor, koji uključuje rafinerije, rudarstvo, proizvodnju, poljoprivredu i građevinarstvo, predstavljati najveći udeo u finalnoj potrošnji energije. Očekuje se da će potrošnja energije u globalnom industrijskom sektoru porasti za više od 30% do sredine veka.

Tokom tog razdoblja, potrošnja energije u sektoru transporta širom sveta bi trebalo da se poveća se za gotovo 40%, pri čemu će ključnu ulogu imati ne-OECD zemlje sa rastom potrošnje za gotovo 80%.

Očekuje se da će obnovljiva energija, koja uključuje solarnu, vetru i hidroelektričnu energiju, biti najbrže rastući izvor energije u razdoblju između 2018. i 2050. godine i premašiti ulogu nafte i drugih tekućih goriva. Očekuje se da će se globalna potrošnja obnovljive energije povećavati za 3,1% svake godine između 2018. i 2050.

Tokom tih godina procenjuje se da će potrošnja naftnih i drugih fluidi ostvariti godišnji rast od 0,6%, dok se za ugalj očekuje 0,4%, a za prirodni gas predviđa stopa rasta od 1,1%, navodi EIA.

Predlog: Uvesti jedinstvenu platformu za rezervaciju gasovodnih kapaciteta

LJUBLJANA - Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER) i Evropske mreže operatora transportnog sistema prirodnog gasa (ENTSOG) pokrenule su javnu raspravu o pitanju funkcionalnosti mrežnih pravila vezano za odsustvo harmonizacije između operatora na platformama za raspodelu kapaciteta.

Platforma funkcionalnosti mrežnih pravila za gas, kojom zajednički upravljaju ACER i ENTSOG, bavi se pitanjima koja su prijavili registrovani korisnici. Norveški Equinor ASA je pokrenuo ovo pitanje, navodeći da postoje četiri različite platforme za rezervaciju kapaciteta koje koriste različite protokole i formate za komunikaciju s korisnicima mreže, pa predlaže standardizaciju ovog postupka. Konsultacija je otvorena do 14. februara 2020. godine.

Turski tok će Gaspromu donositi 500 miliona dolara godišnje

MOSKVA - Gasovod Turski zvanično otvoren u sredu, 8. januara, donosiće Gaspromu oko pola milijarde dolara prihoda godišnje, rekao je za RIA Novosti zamenik čelnika ruskog Nacionalnog fonda za energetska sigurnost Aleksej Grivač.

„Oslonimo li se na brojke o projektu kapaciteta novih cevovoda koje je predstavio Gasprom, Turski tok činiće trećinu ukupne Gaspromove dobiti“, rekao je Grivač.

Iz Gasproma je, naime, krajem prošle godine saopšteno da bi Turski tok i Severni tok 2 zajedno i s punim kapacitetom, mogli povećati Gaspromov EBITDA za više od 1,5 milijardi dolara godišnje.

Bugarska počela da prima ruski gas preko Turskog toka

SOFIJA - Rusija je započela isporuke prirodnog gasa za tržište Evrope kroz novi gasovod Turski tok, saopšteno je 5. januara iz bugarskog gasovodnog operatera Bulgartransgasa, prenosi **Reuters**.

"Ruske isporuke gasa ne samo za nas, već i za Grčku i Severnu Makedoniju vrše se kroz novu ulaznu tačku (na našoj granici sa Turskom)", izjavio je generalni direktor Bulgartransgasa Vladimir Malinov za bugarski nacionalni radio **BNR**.

Malinov je kazao da će Bugarska na ovaj način moći da smanji godišnje plaćanje tranzita za oko 70 miliona leva (35 miliona evra), a da će cene gasa biti snižene za pet odsto.

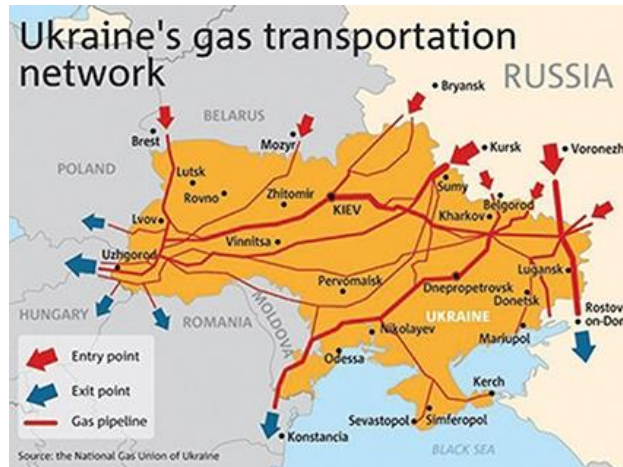
Reuters navodi da je Gasprom počeo je 1. januara sa isporukama gasa u Bugarsku preko Turskog toka, umesto Transbalkanskim gasovodom kroz Ukrajinu i Rumuniju.

Gasprom je preko te stare rute prošle godine isporučio oko 3 milijarde kubnih metara u Grčku i oko 500.000 kubika gasa u Severnu Makedoniju.

Ukrajina potvrdila prekid tranzita gasa za Bugarsku i Tursku

KIJEV - Tranzit prirodnog gasa kroz Ukrajinu do Turske i Bugarske zaustavljen je zbog pokretanja gasovoda Turski tok, potvrdio je na brifingu generalni direktor operatera gasovodnog sistema Ukrajine OGTSU Serhij Makogon, preneo je u 9. januara **Ukrinform**.

„Što se tiče Turskog toka, mogu potvrditi da se isporuke u Bugarsku i Tursku preko Ukrajine više ne obavljaju. Sve prijave koje primamo su za Rumuniju i Moldaviju. Ne transportujemo gas kupcima u Tursku preko Trans-balkanskog gasovoda“, rekao je čelnik novoformirane ukrajinske gasovodne kompanije.

Makogon je istovremeno dodao da je sada moguće koristiti Trans-balkanski gasovod u obrnutom smeru. "Ne znam postoji li komercijalni interes za to, ali mi kao operater pružamo takvu priliku", rekao je.

Operator GTS Ukraine preuzeo poslove transporta gasa od Naftogasa

KIJEV - Ukrajina je završila proces razdvajanja kompanije za proizvodnju gasa od svoje transportne i distributivne gasne mreže, objavio je na svojoj **Facebook** stranici 1. januara Andrij Koboliev, generalni direktor državne energetske kompanije Naftogas.

Naftogas i operator transportnog sistema će sada biti zasebni entiteti koji rade nezavisno jedan od drugog. Široko poznat kao „razdvajanje“, ovaj potez Ukrajinu još više usklađuje sa evropskim enerjetskim zakonodavstvom.

Nova državna kompanija pod imenom Operator GTS Ukraine (OGTSU) objavila je da će od 1. januara obavljati poslove transporta gasa kroz tu zemlju, što je do kraja prošle godine bilo u nadležnosti Naftogaseve podfirme Ukrtransgaz. OGTSU, koji je istovremeno preuzeo državnu gasnu transportnu infrastrukturu, je zatim pripojen državnoj kompaniji Magistralni gasovodi Ukrajine, čiji je vlasnik ministarstvo finansija. Samim tim, to ministarstvo sada kontroliše novog operatora ukrajinske gasne transportne mreže. Kako prenosi **Kyiv Post**, ovim razdvajanjem obuhvaćeni su poslovi transporta gasa u vrednosti preko 1,3 milijarde dolara.

Iako Naftogas nije deoničar OGTSU, on je i dalje najveći klijent nove kompanije.

Dupla dobit Ankare sa Turskim tokom

ANKARA - Puštanje u rad Turskog toka (foto) pojačava energetska stabilnost Turske, koja sa paralelnim projektom Južnog evropskog koridora, kao tranzitna zemlja za izvoz ruskog i kaspijskog gasa u Evropu postaje jedno od glavnih energetskih čvorišta za tržište Starog kontinenta, iako i sama praktično potpuno zavisna od uvoza gasa i u najvećoj meri od uvoza sirove nafte, komentariše tamošnja novinska **Anadolu agencija**.

Zapadna linija, jedna od ruta preko koje se do sada Turska snabdevala ruskim gasom, stiže kroz nestabilnu, pa prebacivanje uvoza godišnje 14 milijardi kubnih metara gasa sa Zapadne linije na Turski tok, bez promene uslova postojećih sporazuma, praktično eliminiše ovaj rizik za tursku ekonomiju.

S druge strane, imajući u vidu da su ukrajinski gasovodi praktično iscrpeli svoj radni vek, moraju se popraviti ili zameniti. Starost oko 20.000 kilometara, od ukupno 33.000 kilometara gasovoda, prelazi 33 godine. Za drugi deo gasovodnog sistema starosti od 11 do 33 godine, potrebna su velika sredstva reparaciju, a Kijev i Brisel još nisu uspeli da nađu investitore spremne da uđu u ovaj rizični posao.

U tim uslovima, činjenica da se Rusija orijentiše na ulaganja u druge pravce, umesto u održavanje i popravak ukrajinskog sistema, predstavlja dodatni veliki rizik za zemlje koje se snabdevaju gasom preko Ukrajine. Turska je sa Turskom tokom otklonila taj problem, konstatuje **AA**.

Rusija bi se mogla pridružiti TANAP-u

MOSKVA - Ruski gas mogao bi u određenoj fazi poteći gasovodom TANAP, rekao je u utorak ambasador Rusije u Bakuu Mihail Bočarnikov.

"Možda će se naš gas u nekoj fazi pridružiti projektu TANAP. Ne bih to isključio", rekao je Bočarnikov za azerbejdžanski TV kanal **SVS**.

TANAP (Transanadoljski gasovod) je deo južnog gasnog koridora, projekta podržanog i delom finansiranog od strane EU fondova, radi snabdevanja evrope ne-ruskim, kaspijskim gasom.

Kapacitet TANAP-a je 16 milijardi kubnih metara godišnje. Oko šest milijardi kubika biće isporučeno Turskoj, a ostatak u Evropu.

Lukašenko: Rusija nam nudi naftu po cenama iznad svetskih

MINSK - Beloruski predsednik Aleksandar Lukašenko rekao je 9. januara da je razlog odsustva dogovora sa Moskvom o isporuci ruske nafte to što "je Rusija nudi po cenama većim od svetskih".

"Zbog toga sam odbio takvu ponudu i jasno rekao da ćemo naftu naći na nekom drugom mestu", rekao je Lukašenko na jednoj svečanosti u Minsku i dodao da je Belorusija navodno pronašla novog snabdevača.

Komentarišući pregovore o cenama ruskog prirodnog gasa za Belorusiju, Lukašenko je rekao da "danas Gasprom u Belorusiji zarađuje tri puta više nego u Nemačkoj", što - kako je naglasio - "nije normalno", prenosi beloruska novinska agencija **BelTA**.

„Kada smo 2011. godine odlučili da prodamo (belorusku gasnu transportnu kompaniju) Beltransgas, imali smo čvrst sporazum da ćemo tokom pet godina postići ruske domaće cene prirodnog gasa“, podsetio je Aleksandar Lukašenko i dodao da insistira na ispunjenju tog dogovora.

Grčka kao ključni partner za izvoz američkog LNG-a na Balkan

ATINA - U osvrtu povodom ovonedeljne svečane inauguracije gasovoda Turski tok, **Al Jazeera** analizira opcije tržišta Balkana kada se radi o snabdevanju prirodnim gasom i konstatuje da bi Grčka u tom kontekstu mogla igrati ključnu ulogu.

Dotle, da je prema ovom mediju, pozicioniranje Grčke kao transmisije američkog utečnjelog prirodnog gasa (LNG) na Balkan i dalje u Evropu, navodno bio razlog da Rusija odustane od opcije da drugi, evropski krak Turskog toka ide preko te zemlje.

Grčki operator gasnog transportnog sistema, DESFA, upravo je završio proširenje svog LNG terminala na ostrvcu Revitusa (na slici gore) - jedinog u jugoistočnoj Evropi - i gradi kompresore koji će mu omogućiti da pumpa gas, uključujući američki LNG, na sever u Bugarsku preko Trans-Balkanskog cevovoda iz sovjetske ere koji je bio dizajniran da doprema ruski gas na jug.

Počevši u malom obimu ove godine, izvozni kapaciteti će se osetno proširiti novim gasovodom koji DESFA upravo gradi: interkonektorom Grčka-Bugarska (IGB), koji bi trebalo da proradi iduće godine.

"[IGB] se u ime EU takmiči s drugom (evropskom) cevi Turskog toka," kaže za Al Jazeera Ioanis Desypris, direktor grčke energetske grupacije Mytilineos.

Očekuje se da ove godine azerbejdžanski gas, prelazeći preko Turske i Grčke, stigne prvi put direktno na tržište Evrope, u Italiju a i na Balkan.

Međutim, tranzit gasa kroz Tursku radi podmirjenja potreba Grčke nije bez potencijalnih nedostataka, piše Al Jazeera. Naime, od ove godine Grčka bi trebalo da većinu potreba za gasom (kako azerbejdžanskim, tako i ruskim) podmiruje preko politički antagonizovanog suseda, Turske.

"Ako oni [Turska] budu želeli, mogu da prekinu snabdevanje", kaže Costis Stambolis, čelnik Instituta za energetiku jugoistočne Evrope i podseća da se to već događalo ranije u vreme loših vremenskih prilika u Turskoj. Takav scenario, konstatuje on, dodatno jača atraktivnost LNG-a pružajući Grčkoj nezavisnost i od Rusije kao izvora gasa i Turske kao tranzitne zemlje.

U međuvremenu, tri privatna konzorcijuma pripremaju planove za izgradnju skladišta LNG-a za snabdevanje Balkana, od kojih bi dva trebalo da se završe ove godine.

Međutim, ako cena, a ne geopolitika odluče ko će prevladati nad tržištem, Rusija će verovatno zadržati prednost, kaže Jonathan Stern, ekspert iz Oxfordskog instituta za energetske studije. "Naša analiza je da Rusi mogu (sa cenom) ići niže od bilo koga, a definitivno ispod cene američkog LNG-a", kaže Stern za Al Jazeera.

Studija: EU potrebno 3 miliona punionica za EV-se do 2030.

BRISSEL - Evropi je potrebno petnaestostruko povećanje javnih punionica za električna vozila (EV) do 2030. godine kako bi podržao cilj „klimatske neutralnosti“ EU do 2050, pokazalo je novo istraživanje objavljeno 8. januara.

Otrilike 3 miliona javnih punionica moraće biti dostupno do 2030. kako bi se pratio porast EV-sa potrebnih za dugoročne klimatske ciljeve Evrope, navodi se u novom izveštaju ekološke grupacije Transport & Environment (T&E).

Ako pretpostavimo da je 44 miliona električnih vozila na evropskim drumovima do 2030. godine, to znači da će biti potrebno 15 puta više javnih punionica u odnosu na trenutno dostupnih 185.000 u EU, pokazalo je istraživanje.

Euractiv navodi da je to osetno više od onoga što Brisel ima na umu. „Evropska komisija govori o milion javnih punjača za 2025, dok mi računamo na 1,2-1,3 miliona do 2025. i tri miliona do 2030, zavisno od scenarija“, kaže Lucien Mathieu, analitičar u T&E, koji je glavni autor izveštaja.

I T&E i Komisija su se, međutim, složili da će oko 20 miliona EV-sa biti na evropskim putevima do 2025. godine, iako čelnici EU uključuju u tu cifru i „vozila sa niskom emisijom štetnih gasova“, poput automobila sa vodoničnim gorivim ćelijama.

Za finansiranje panevropske infrastrukture za punjenje EV-sa, T&E procenjuje da će trebati 20 milijardi evra u narednih 11 godina, odnosno u proseku 1,8 milijardi evra godišnje.

Naftni majorski zaostaju u ispunjavanju „zelenih“ ciljeva

LONDON - Podaci pokazuju da će Royal Dutch Shell propustiti planove za ulaganje u projekte zelene energije do kraja 2020. godine. Spori napredak britansko-nizozemskog naftno-gasnog majorsa ujedno otvara pitanje da li se kompanije iz ove industrije dovoljno brzo bore protiv sve većih klimatskih problema, piše londonski **The Guardian**.

Shell-ov investicioni cilj za projekte zelene energije postavljen je na između 4 i 6 milijardi dolara između 2016. i kraja 2020. - ali sa manje od godinu dana samo 10% predviđenog budžeta potrošeno na tu strategiju.

U tom istom vremenskom okviru Shell je potrošio više od 120 milijardi dolara na razvoju projekata fosilnih goriva, uprkos globalnim naporima da smanji upotrebu tih visoko zagađujućih izvora.

Podaci konsultantske firme sa sedištem u Norveškoj Rystad Energy pokazuju da su pet najvećih naftnih kompanija u Evropi, Shell, Total, BP, Eni i Equinor, do sada potrošili ukupno 5,5 milijardi dolara na projekte obnovljivih izvora energije.

U isto vreme, samo prošle godine, njihov kombinovani ukupni budžet bio je 90 milijardi dolara - pokrenuo je dodatna pitanja oko posvećenosti velikih kompanija u borbi protiv klimatskih promena.

Iako su projekti zelene energije naftnog giganta trenutno u zastoju, firma sa sedištem u Roterdamu je prošle godine najavila da planira prepoloviti svoj neto otisak ugljenika do 2050. godine.

Slovenija: Eksploatacija geotermalne energije neisplativa

LJUBLJANA - Geotermalna energija dugo se u Sloveniji smatrala obećavajućim izvorom obnovljive energije, ali od uvođenja licencnih naknada za geotermalnu eksploataciju u 2016., ulaganja u ovaj sektor stagniraju, piše tamošnja novinska agencija **STA**. Osim visokih naknade za licence, firme se žale i na složena regulatorna pravila.

Geotermalna energija - u osnovi voda koja se zagrejava duboko u Zemljinoj kori i zatim ispušćava na površinu - nije službeno označena kao obnovljivi izvor, čak i ako Evropska unija tretira kao takvu. A licencne naknade za eksploataciju takođe idu na teret korisnika koji samo uzimaju toplotu i potom vraćaju hladniju vodu u prirodu, kažu firme.

Nekoliko firmi zatražilo je od vlade da promeni pravila kako bi geotermalnu energiju označila obnovljivim resursom ili da subvencionirše izgradnju bunara za ponovno ubrizgavanje kroz koje se voda pumpa natrag ispod zemlje nakon što se iz nje iskoristi toplotna energija.

Ministarstvo za životnu sredinu kaže da se sve zemlje Evropske unije moraju pridržavati odredbi Direktive o vodama koje propisuju da preduzeća moraju plaćati korišćenje vode, dodajući: "Još uvek ne postoji metoda na nivou EU koja bi na jedinstven način regulisala poštovanje ove obveze."

Analize koje je sproveo nekoliko agencija ukazuju na to da je geotermalni potencijal Slovenije značajan, ali slabo iskorišćen. Trenutno je iskorišćeno samo 123 GWh geotermalne energije, a potencijalna raspoloživa energija je dvadeset puta veća.

